

ת"פ 11860/10/10 - מדינת ישראל נגד קוצי עיראקי

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 11860-10-10 מדינת ישראל נ' עיראקי

בפני כבוד השופטת נאווה בכור
בעניין: מדינת ישראל

נגד

קוצי עיראקי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד איריס פיקר

הנאשם בעצמו וב"כ עו"ד ג'לג'ולי איהב

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של גניבה ביד מורשה לפי סעיף 393(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

2. הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בכתב אישום מתוקן, יורשע בגינו ויתקבל תסקיר בעניינו. כמו כן יוגש תצהיר נפגע עבירה.

לעניין העונש- המאשימה תגביל עצמה ל-14 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, ופיצוי ע"ס 160,000 ₪, וב"כ הנאשם יטען באופן פתוח.

3. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם מיום **23.2.14** עולה כי הוא הינו ערבי מוסלמי כבן 43, נשוי ואב לשני ילדים בגילאי 7 ו-14 שנים. מתגורר עם משפחתו בטירה, ואינו עובד לאחר שרישיונו לעריכת דין נשלל, והוא הושעה עקב מעורבותו בתיק זה.

הוא הבכור במשפחת מוצאו, ולו אח כבן 40, עו"ד במקצועו.

אביו כבן 85, פנסיונר, בעבר שימש כמנהל בי"ס תיכון ויועץ לענייני ערבים לנשיא המדינה דאז יצחק נבון, והאם כבת 70, עקרת בית.

תאר משפחה נורמטיבית ומוכרת הזוכה למעמד של כבוד בקהילה.

סיים 12 שנות לימוד, עם תעודת בגרות מלאה, ולאחר מכן למד רפואה ברומניה במשך 3 שנים ובהמשך עבר ללימודי משפטים, אותם סיים בשנת 1995, חזר לארץ, ועבד כעצמאי עד למעורבותו בתיק זה.

בשנת 2005 התחתן, אשתו כיום בת 38, בוגרת לימודי חינוך מיוחד ועובדת במקצועה.

תאר מערכת יחסים קרובה עם אשתו, ומסר כי לא שיתף אותה בהליכם המשפטיים המתנהלים נגדו מחשש לפגיעה בה ולהשלכות של ידיעה כזו עליה.

להערכת השירות, גישה זו משקפת את קשייו לגלות מודעות לחומרת מצבו.

מרישומי הפלילי עולה כי הוא נעדר הרשעות קודמות, וכי לא פתוחים נגדו תיקי משטרה נוספים.

בהתייחסו לעבירה הנוכחית- התקשה ליטול אחריות מלאה על מעשיו, ושלל כל כוונה לגנוב את הכספים. לדבריו הכיר את המתלוננת ומשפחתה, והיה ביניהם קשר חברי.

עקב מחלוקת בגין תשלום בניהול התיק המתואר בכתב האישום התפתחה מחלוקת. הנאשם שב ושלל כוונה לגניבת הכספים, והתקשה להסביר מניעיו והתנהגותו שבכתב האישום.

בבחינת רמת הסיכון להישנות עבירות דומות, עלה הקושי שלו ליטול אחריות על ביצוע העבירה ולבחון לעומק את מניעי התנהגותו. הנאשם ביטא עמדה קורבנית ביחס למעורבותו, חוסר אונים להתמודד עם העבירה ועם מצבו המשפטי, ממוקד בתפקודו החיובי, מציג פסדה חיובית וקושי לשתף או להיעזר בגורמי תמיכה.

להערכת השירות העובדה כי נמנע מלשתף את בני משפחתו וקרובים, וחששו מחשיפת מצבו מצביעים על קושי להכיר בחומרת מעשיו ובמצבו המשפטי.

בבחינת גורמי הסיכון לשיקומו נמנו היותו נשוי ואב לילדים המגלה אחריות ודאגה למשפחתו, בעל יכולת אינטלקטואליות וכישורים אישיים וחברתיים, ללא מעורבות קודמת בפלילים, מבטא עמדות חברתיות חיוביות וניכר כי ההליך המשפטי הנוכחי מהווה עבורו גורם מתריע נוכח השלכותיו עליו- הפגיעה בתדמיתו בציבור ובמשפחה והאובדנים הכרוכים בכך.

לאור האמור, מעריך השירות כי הנאשם אינו בשל בשלב זה לעבור תהליך בדיקה עצמית ואין בידיו לבוא בהמלצה שיקומית.

השירות המליץ על הטלת תקופת מאסר שניתן להמירה לריצוי בעבודות שירות, הואיל ומאסר בפועל בעיתוי זה והסטיגמה הקשה הנלווית אליו במצבו עלולים להיות בעלי השלכות קשות על מצבו האישי והמשפחתי, ויפגע ביכולתו לשקם את עצמו.

4. במסגרת הראיות לעונש העיד עו"ד חיים ינקוביץ כעד אופי מטעמו של הנאשם.

בחקירה ראשית העיד כי הוא עו"ד בתחום האזרחי מזה כ-15 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים מתגורר בכפר סבא, ומכיר את הנאשם מספר שנים.

מהיכרותו עם הנאשם מתארו כאדם ישר, שבא ממשפחה שורשית ונורמטיבית בטירה, כשאביו של הנאשם ניהל בי"ס, היה דמות מוכרת מאוד בתחום הפוליטי, ושימש אף כיועץ של הנשיא יצחק נבון.

הוא התחבר עם הנאשם לפני מספר שנים במפגש אקראי ביניהם, והתרשם ממנו כחברותי ונחמד, הם נפגשים פעם בשבוע-שבועיים, ומחליפים דעות עם חברים נוספים- יהודים וערבים.

הנאשם הינו בעל השכלה רחבה וידע נרחב, ופעמים רבות פנה אליו לעזרה.

כך, ייצג בעבר אישה אלמנה מטירה שהגיעה לפת לחם ונאלצה למכור מגרש, ולאחר שמס שבח הטיל עליה סכום כסף גדול - פנה לשלטונות המקרקעין על מנת להפחית את גובה המס וכשלא הצליח - פנה לנאשם, שנרתם לעזרה ללא כסף, נפגש עם הממונה על מיסוי מקרקעין, ובסופו של יום הצליח להפחית את המס לאותה גברת.

בחקירתו הנגדית העיד כי יודע מהן העבירות בהן הורשע הנאשם. הבין כי הנאשם גבה כסף מאישה, לא השיב לה את הכספים, ולבסוף השיב לה.

יכול להיות שבעניין זה הנאשם טעה בהתנהלותו, אך זה לא מאפיין אותו. הנאשם התבייש והביע חרטה, וזה מעשה חריג לאישיותו.

הנאשם סיפר לו על העבירות בימים האחרונים. זה הפתיע אותו מאוד, כי לא מתאים לאופי שלו. הנאשם אמר לו כי שגה בעניין זה כשחשב בתחילה כי מדובר בפיקדונות ובסופו של יום טעה והחזיר את הכספים בעודף.

למיטב הבנתו בעת הרלוונטית הנאשם היה במצוקה אישית ונפשית קשה, אך הוא לא ידע על כך כי הנאשם לא פנה אליו לעזרה, ככל הנראה התבייש. מאמין כי למד את הלקח.

בשנת 2008 לא הכיר את הנאשם.

בסופו של יום הוטלו עליו עונשים כעורך דין- הוא הורחק מהלשכה, הפרנסה שלו נפגעה והגיע למצב של פת לחם. זו עבירה ראשונה שלו, ולא אדם סדרתי. סבור כי הנאשם שילם את חובו.

לשאלה איזה עונש היה מבקש להטיל על הנאשם לו המתלוננת הייתה אחת מלקוחותיו שלו, ענה כי נתקל באירועים כאלה בהיותו עו"ד והוא נהג במישור האתי, קיבל את הכספים שנלקחו- בחזרה, וזהו.

5. בטיעוניו לעונש טען ב"כ המאשימה כי הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון בעבירת גניבה בידי מורשה כמפורט בכתב האישום המתוקן.

הנאשם הציג בפני המתלוננת מצגי כזב לפיהם השיג לכאורה הסכמי פשרה עם הנושים וקיבל לידי במרמה סך של ₪ 64,500 כשבתמורה מסר קבלות, והבטיח כי יש בידיו חשבוניות ובפועל- הכספים לא הגיעו ליעדם והוא שלשל את הכספים לכיסו.

רק לאחר שהתעורר חשדה - והמתלוננת פנתה לנושים - התברר לה כי הכסף לא הגיע לידם.

בשלב זה נאלצה המתלוננת לשכור עו"ד אחר, להוציא כספים נוספים לעו"ד הנוסף ולנושים ולסגור את החוב שעומד כיום ע"ס 360,000 בהתאם לתצהיר המתלוננת.

במסגרת הסדר הטיעון הותנה תשלום פיצוי למתלוננת והוא הופקד בנאמנות של עורך דינה ולשם כך הסכימה המאשימה להגביל עצמה ל-14 חודשי מאסר.

אין טענת שיהוי בתיק זה, הואיל ובסמוך לאירוע הגישה המתלוננת תלונה במשטרה, ולאחר חקירה ארוכה הוגש כתב אישום ביום **4.10.10** הנאשם לא התייצב לארבעה דיונים, וביום 17.7.11 הותלו ההליכים לצורך איתורו.

לאחר שאותר הנאשם - חודשו ההליכים ביום **22.12.11** וגם אז- לא התייצב לדיונים רבים, והוצא נגדו צו הבאה.

גם לדיון ההוכחות הראשון בבימ"ש זה ביום **2.4.13** לא התייצב הנאשם והוצא נגדו צו הבאה, מועד דיון אליו התייצבו המתלוננת ובנה, ועדים נוספים.

לאור האמור, אין בטענת חלוף הזמן כדי להקל עם הנאשם אלא זו רובצת לפתחו.

הנאשם ציין בפני השירות כי העבירות בוצעו ללא כוונה אלא רק בשל מחלוקת בדבר שכ"ט אולם טענה זו ראוי לה לא להישמע לאור הפניות הרבות של המתלוננת ובאי כוחה אל הנאשם, ונוכח הזמן הרב שהיה בידיו לברר את הנושא באופן חוקי.

בנסיבות אלה, מדובר בטענה מיתממת המצביעה על כך שהנאשם לא הפנים את חומרת מעשיו, ומעידה על העדר אחריות כנה וגילוי חרטה על המעשים מצדו.

מלבד הסכום ששולם במסגרת ההסדר- לא פוצתה המתלוננת על נזקה הרבים משנת 2007.

עם זאת, לזכותו של הנאשם עומדת העובדה כי הוא נעדר עבר פלילי, וכי הודה וחסך זמן שיפוטי רב, בד בבד עם תיקון כתב האישום לקולא, הגם שההסדר הוצג בפתח ישיבת ההוכחות השנייה לאחר שבישיבה הראשונה התייצבו כל העדים, לרבות המתלוננת ובנה.

מהתסקיר בעניינו עולה כי הנאשם מתקשה ליטול אחריות על מעשיו, ממוקד בתחושת הקורבנות שלו ובכך עולה הסיכון להישנות העבירות. בנסיבות אלה, אף אין המלצה שיקומית.

השירות התבסס על בהמלצתו העונשית על ההשלכות של המאסר בפועל, על הסטיגמה שתדבק בנאשם - ואין לכך מקום לאור חומרת העבירות ועוצמת הפגיעה בקורבן הספציפי, לצד פגיעה בקורבנות פוטנציאליים נוספים ובאמון בציבור עורכי הדין.

עניין השיקום אינו מקבל עדיפות במקרה של הנאשם נעדר עבר פלילי, ששימש כעורך דין וניהל אורח חיים נורמטיבי.

מדובר בעבירה שבוצעה ע"י עורך דין שסומכים אליו ונותנים בו אמון, ועל כן מדובר בפגיעה קשה בתדמית המקצוע ובאמון בעו"ד, המהווה את הבסיס עליו הנשען המקצוע.

למתלוננת נגרמה פגיעה קשה, בהיותה אלמנה, חלשה מעוטת אמצעים, שנקלעה לסיטואציה בעל כורחה לאחר שבעלה המנוח הותיר תיקי הוצל"פ. היא הפקידה כספה בידי הנאשם בידיעה כי הוא פועל כשלוחה ומייצג אותה נאמנה, והנאשם ניצל אמון זה לרעה ומעל באמונה באופן קשה ופוגעני מספר פעמים.

הקרן הוחזרה למתלוננת, אך רק כעבור 7 שנים לאחר ביצוע העבירה, ולאחר שנזקים רבים נגרמו.

הסדר הטיעון מייצג את רמת הענישה הנוהגת במקרים דומים, תוך התחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם ובעובדה שסכום הגניבה הוחזר.

לאור האמור, מתבקש בימ"ש להטיל על הנאשם 14 חודשי מאסר בפועל, מע"ת, ופיצוי.

ב"כ הנאשם מאידך טען כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, וניהל אורח חיים נורמטיבי. הוריו עשו הכל על מנת לגדל ילדים טובים, הם אנשים התורמים לחברה, ושלחו אותו ואת אחיו ללמוד משפטים ברומניה. אביו מנהל בית ספר תיכון לשעבר, ממייסדי מערכת החינוך בסוף שנות ה-40.

במהלך השנים 2007-2008 ייצג הנאשם גורם השייך לעולם הפשיעה, וכיוון שתוצאות ההליך לא היו לרוחו של אותו לקוח- החל לסחוט את הנאשם, איים על חייו וחיי משפחתו, על הוריו, ואף זרק רימון לעבר ביתו.

בעקבות כך, הנאשם פחד מאוד, והיה מוכן לעשות כל דבר על מנת לשמור על משפחתו, ועל פעל בחוסר שיקול דעת ובתקופת בלבול כפי שפעל.

הנאשם אף הודה בפני בימ"ש לפני שמיעת הראיות, ומדובר במעשים שלא נבעו מתוך תאוות בצע וחמדנות. כמו כן, הנאשם מכר את חלקו בירושת אביו בעודו בחיים על מנת להשיב את המצב לקדמותו.

הגם שמעשה הגניבה אינו מוצדק, הרי שיש מדרג לעבירות אלה, ומעשיו של הנאשם לאור האיומים על חייו מהווים עבירות ברף הבינוני של המדרג.

מאז שהוא מייצג את הנאשם- הוא מגיע כל הדיונים, ואף הפקיד את הפיצוי.

מדובר בעבירות משנת 2007.

כיום הנאשם נשוי ואב לשני ילדים, חי בשכירות ומצבו הכספי גרוע. הוא מצוי בחובות להוצל"פ, כתוצאה מכך שניסה לגייס כספים לגורמים העוינים שאיימו עליו.

התסקיר בעניינו של הנאשם שלילי, ואינו מדבר על שיקום, אך הנאשם אינו סובל מבעיות התנהגותיות, ללא דפוסים עבריינים, ואינו נוכל ורמאי.

בעטיו של תיק זה, הושעה הנאשם מלשכת עורכי הדין לצמיתות, וצריך למצוא מקצוע אחר.

הנאשם הוסיף כי הוא מביע חרטה ומתנצל בפני המתלוננת, לא הייתה לו כוונה לפגוע בה. מידי יום חושב על שפגע בה, בעצמו ובמשפחתו. בני משפחתה של המתלוננת היו חברים שלו והוא פגע גם הם, ומתנצל על כך.

מוכן לפצות את המתלוננת עד שתתרצה. הוא מעולם לא פגע באחר. בנסיבות אלה, פעל בעקבות האיומים על חייו וחי אשתו, עד כדי כך שזרקו רימון בחצר בית הוריו ואביו התעלף.

הוא טעה ולמד את הלקח.

6. הכרעה

לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים בתיק, הגעתי לכלל מסקנה כי יש למצות את הדין עם הנאשם.

העיקרון המנחה בענישה כיום הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (**סעיף 40ב לחוק**).

מעשיו של הנאשם מהווים בראש ובראשונה פגיעה קשה ואנושה במקצוע עריכת הדין, באופן המחייב הוקעתם מכל וכל על ידי בתי המשפט, ומתן ביטוי עונשי חמור ההולם את חומרת המעשים.

בנוסף, במעשיו פגע הנאשם בערכים מוגנים שעניינם הגנה על קניינו של הפרט, לא כל שכן במסגרת יחסי אמון, דוגמת יחסי עו"ד-לקוח.

חומרה יתרה נודעה למעשיו מקום בו בחר הנאשם לגזול כספיה של לקוחה אלמנה, חלשה, קשת יום, הנאבקת ממילא בחובות ובקשיים כלכליים.

אף הפסיקה התייחסה בחומרה יתרה לעבירות מסוג גניבת כספיהם של לקוחות מצד עורכי דין, והשיתה ענישה מחמירה, ובכלל זה מאסרים ממושכים מאחורי סורג וברית, בעיקר מקום בו דובר על מספר עבירות, חוזרות ונשנות, ולא באירוע יחיד.

כך נקבע בע"פ 7090/06 אמנון פרידמן נגד מדינת ישראל (לא פורסם, מיום 16.10.07) בעניין זה -

"המערער מעל באמונם של לקוחות אשר שכרו את שרותיו כעורך-דין, ובאחדים מהמקרים תוצאות מעשיו גרמו לאותם לקוחות תמימים נזקים קשים. אולם, לא

רק את שמו הכתים המערער, אלא גם את שמו הטוב של ציבור שלם העושה מלאכתו נאמנה, הואיל ונשמת אפו של מקצוע עריכת הדין הוא האמון שהציבור נותן בו, והתנהגות מן הסוג בה חטא המערער, עלולה לערער אמון זה מן היסוד. זאת ועוד, המערער לא כשל באופן חד פעמי וחריג, אלא בשורה ארוכה מאד של עבירות אשר נמשכו מספר שנים, וקדמו להן מחשבה ותכנון."

גם ברע"פ 1096/09 דוד מילשטיין נגד מדינת ישראל (לא פורסם, מיום 5.3.09) נקבע-

"אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרת העבירות בהן הורשע המבקש, אשר שלח ידו בממונם של לקוחות תמימים, ששמו בו את מבטחם. זאת ועוד, מקצוע עריכת הדין מושתת על האמון שנותן הלקוח בבא כוחו; במעשיו של המבקש, יש כדי לערער אמון זה, ולהכתים ציבור גדול של עורכי דין העושים את מלאכתם נאמנה. יצוין, כי אין מדובר במעידה חד פעמית מצד המבקש, אלא בכמה אירועים, אשר נפרשו על פני מספר שנים."

מנסיבות הקשורות בביצוע העבירה עולה כי המתלוננת פנתה אל הנאשם על מנת שיטפל עבורה בהשגת הסדר פשרה בתיק שהתנהל בלשכת הוצל"פ בגין חובות שהותיר בעלה המנוח.

לאחר ששכרה שירותיו, והנאשם התחייב לטפל בעבורה בהסדרת הסדר מול הנושים, מסרה לו המתלוננת סך של **10,000 ₪** במזומן כפיקדון עבור תשלום לנושים - בתמורה לקבלה.

בהמשך, פנה הנאשם למתלוננת במצג כוזב לפיו הגיע להסדר פשרה עם בא כוחה של חברת "מייסון", אחד מהנושים בתיק, והצליח להפחית את סכום החוב מ-70,000 ₪ ל-42,000 ₪ וביקש כי תכין לו את הסכום במזומן לצורך תשלום.

הנאשם קיבל מידיה סך של **42,000 ₪** שיועד לתשלום האמור, ומסר לה שתי קבלות ע"ס 6,000 ₪ ו-36,000 ₪, ואף התקשר אליה מאוחר יותר ומסר כי שילם את החוב, וברשותו חשבונית על התשלום.

במועד אחר, הציג הנאשם למתלוננת מצג כוזב לפיו כביכול הגיע להסדר פשרה עם ב"כ הנושה "אשר רבו", והצליח להפחית את סכום החוב מ-18,000 ₪ ל-12,500 ₪, והמתלוננת מסרה לו

שיק ע"ס **12,500 ₪** תמורת קבלה. הנאשם פדה את השיק ונטל את הכסף לכיסו.

אף לבנה של המתלוננת כיזב הנאשם - ומסר כי הוא "מטפל" בענייניה.

רק משפנתה המתלוננת אל באי כוח הנושים על מנת לוודא כי החוב סולק - התברר לה כי הנאשם לא יצר עמם קשר, ולא העביר להם את כספי החובות.

התנהלותו האמורה של הנאשם מעידה כי מדובר במעשים שתוכננו היטב ומבועד מועד, ובוצעו בתחכום רב,

מקום בו הנאשם הקפיד לתאר למתלוננת "הפחתות" חוב למיניהן, על מנת לשכנעה כי אכן מנהל מו"מ בשמה, וכן הקפיד לתת למתלוננת "קבלות", לעדכנה בטלפון לאחר "ביצוע" התשלום, ולהרגיע את בנה- כל זאת על מנת להפיס דעתה כי פועל למענה ולמען עניינה (סעיף 40ט(א)(1) לחוק).

בנוסף, אין מדובר ב"מעידה חד פעמית" של הנאשם כי אם בשלושה סכומים גדולים, של עשרות אלפי שקלים, ובסך כולל של 64,500 ₪, אותם קיבל בנאמנות לידי מהמתלוננת, במסגרת ה"טיפול" בתיק, במהלך תקופה ארוכה של כשנה וחצי, ואותם גזל הימנה.

לא זו בלבד שהנאשם לא התעשת במהלך הזמן, לא התחרט על מעשיו, ולא עשה דבר על מנת לתקן את עוול שגרם, כי אם אדרבא- המשיך לגנוב את כספי המתלוננת, לשקר לה ולבנה, ולהציג מצג שווא כאילו משרתה נאמנה.

בכך, ניצל הנאשם לרעה את כוחו ומעמדו כעורך דינה של המתלוננת, ואת האמון הרב שרחשה לו, אף נוכח הכרותה המוקדמת עמו ועם משפחתו (סעיף 40ט(א)(11) לחוק).

יתרה מכך, הנאשם גרם למתלוננת לנזקים נפשיים וכספיים גדולים, כפי שמובא בתצהיר נפגעת עבירה (במ/2), ממנו עולה כי בעטיים של מעשיו -נאלצה בין היתר למכור את ביתה בחיפזון ובמחיר נמוך ממחיר השוק, לוותה כספים מבני משפחתה ומהבנק, וחווה עוגמת נפש מרובה. המתלוננת אף נאלצה לשכור עו"ד אחר, להגיע להסדר עם באי כוח הנושים ולשלם להם את הכספים במסגרת פשרה (סעיף 40ט(א)(4) לחוק).

הנזק הצפוי עלול היה להיות גדול הרבה יותר, אלמלא הייתה המתלוננת עורכת בירור בעצמה בדבר קבלת הכספים ע"י הנושים, ותופסת את הנאשם בקלקלתו, שכן הנאשם עלול היה להמשיך ולגנוב את הכספים אותם הייתה מפקידה בידי לגבי יתרת החובות הכספיים לנושים (סעיף 40ט(א)(3) לחוק).

מנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה עולה כי אמנם הנאשם נעדר עבר פלילי (סעיף 40יא(11) לחוק).

עם זאת, אין בכך כדי לשמש לו לקולא באופן ממשי משני טעמים עיקריים:

1. בעבירות אלה, מטבע הדברים, עסקין בנאשמים נורמטיביים בשל עיסוקם כעורכי דין, כאשר דווקא אורח חייו הנורמטיבי של הנאשם ונסיבות חייו לפיהן גדל בתנאים של שפע במשפחה מכובדת, הם המחדדים את חומרת מעשיו.
דברים אלה מעידים כי פעל מתוך תאוות בצע וחמדנות, תוך ניצול ציני ובוטה את משרת האמון בה נשא, את היותו בן למשפחה מוכרת ומכובדת מאוד, כמו גם את יחסי הידידות עם המתלוננת ומשפחתה, כדי לשלשל לכיסו הפרטי במרמה כספים שהופקדו בנאמנות בידי.
2. ממסמכים שהוגשו עולה כי לנאשם עבר משמעותי ואתי מכביד, כל זאת בטווח זמן קצר לאחר שקיבל

רישיונו לעריכת הדין רק בשנת 2003, במסגרתו הוטלו עליו עונשים חמורים ע"י בתי הדין המשמעתיים של לשכת עו"ד:

בבד"מ 222/08 -הורשע בעבירות של הפרת חובת נאמנות ללקוח, פגיעה בכבוד המקצוע והתנהגות שאינה הולמת עו"ד והושתו עליו **נזיפה ופיצוי**.

בבד"מ 86/09 (וערעור בבד"א 17/11) - הורשע במסירת שיקים מחשבון מוגבל, המהווים עבירות של פגיעה בכבוד המקצוע והתנהגות שאינה הולמת עו"ד והושתה עליו **השעיה לשנה בפועל** מהלשכה.

בבד"מ 27/12 -בעת שייצג את עיריית טירה גבה עבורה חובות כספיים ולא העבירם לידיה. הורשע בהפרת חובת הנאמנות, בעיכוב ושליחת יד בכספי פיקדונות, התנהגות שאינה הולמת עו"ד ובמעשים הפוגעים בכבוד המקצוע, והושתו עליו **השעיה מהלשכה למשך 3 שנים בפועל, פיצוי, וקנס**.

בבד"מ 136/12 -שהוגש בגין אירועי נשוא כתב האישום דנן, הורשע הנאשם בשרשרת ארוכה של עבירות אתיות והושתה עליו **השעיה לצמיתות מהלשכה**, המהווה את העונש החמור ביותר אותו ניתן להשית במסגרת זו. וכך קבע שם בי"ד המשמעתי בגזר דינו-

"לאחר ששמענו את הטענות לעונש ועיינו בגילון ההרשעות של הנאשם, עולה בפנינו תמונה של נאשם אשר למעשה החליט לחצות את הקווים ולהשתמש בכובעו כעורך דין ממש כבמכשיר על מנת למעול באמונם של אנשים, לקחת את כספם...לאור העובדה שהנאשם כבר שנים אינו נוהג על פי אמות המידה המקובלות במקצוע עריכת הדין אנו בחורים להוציאו לצמיתות מהלשכה"
(עמ' 30 לגזר הדין בבד"מ פ/ 136/12)

זאת ועוד, אף חלוף הזמן הניכר למן ביצוע המעשים ועד לעת הזאת, אינו משמש לקולא בעניינו של הנאשם הואיל וחלקו הארי - רובץ לפתחו של הנאשם **(סעיף 40א(10) לחוק)**.

הנאשם שב ונעדר מדיוני בימ"ש אין ספור פעמים, צווי הבאה הוצאו כנגדו למכבי, ועל כן אין לו להלין אלא על עצמו.

בשולי הדברים יוער כי הנאשם נקט בהתנהלות דומה אף בדיוני הרבים במסגרת בתי הדין המשמעתיים של לשכת עו"ד, כפי שהדבר מוצא ביטוי בפרוטוקולים שהוגשו במסגרת הטענות לעונש, באופן המעיד כי מדובר בשיטת פעולה רציוניסטית הבאה במטרה "להתיש" את המערכת, ובכך לנסות ולזכות ביתרונות מסוימים, לצד הבעת זלזול במערכות המשפט והחוק- שעל כבודן וחשיבותן אמור להיות אמון במסגרת מקצועו.

אף התסקיר בעניינו הינו שלילי בעיקרו, ממנו עולה כי התקשה ליטול אחריות מלאה על מעשיו, שלל כל כוונה לגנוב את הכספים, ביטא עמדה קורבנית ביחס למעורבותו וחוסר אונים להתמודד עם העבירה ועם מצבו המשפטי, היה ממוקד בתפקודו החיובי, הציג פסדה חיובית וקושי לשתף או להיעזר בגורמי תמיכה, ואף לא שיתף את אשתו בהליכים המשפטיים מחשש לפגיעה בה, כשלהערכת השירות- גישה זו משקפת אף היא את קשייו לגלות מודעות לחומרת מצבו **(סעיף 40א(4) לחוק)**.

להערכת השירות קשייו אלה ליטול אחריות על מעשיו ולבחון לעומק את מניעיו מהווים סיכון להישנות העבירות.

בעניין זה יוער כי הגם שבפני בימ"ש הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו, התרשמתי כי אינו מפנים את חומרת מעשיו עד היום, וכי מדובר במס שפתיים גרידא, כחלק מדרכיו הפתלתלות, במטרה להציל את עורו.

ראיה לכך ניתן למצוא בעובדה לפיה בפני השירות לא העלה טענה וחצי טענה בדבר גניבת הכספים בשל "איומים על חייו" כביכול- כפי שטענו הוא ובא כוחו בבימ"ש- כי אם הסביר זאת עקב מחלוקת לגבי תשלום שכר טרחה בניהול תיק ההוצל"פ.

הנאשם אף שלל כוונה לגניבת הכספים והתקשה להסביר מניעיו והתנהגותו שבכתב האישום.

הגם שמהתסקיר עולים גורמי סיכוי לשיקומו, ובכלל זה גילוי אחריות ודאגה למשפחתו, היותו בעל יכולות אינטלקטואליות וכישורים אישיים וחברתיים, המבטא עמדות חברתיות חיוביות, שההליך המשפטי הנוכחי מהווה עבורו גורם מתריע- עדיין העריך השירות כי הנאשם אינו בשל לעבור תהליך בדיקה עצמית, ועל כן נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו.

יש לציין כי חרף דבריו של הנאשם לבימ"ש, הרי שבמהלך הזמן שחלף לא עשה הנאשם דבר על מנת לתקן את תוצאות מעשיו ולפצות את המתלוננת בגין הנזק שנגרם לה, מלבד הפקדת הסך שנגבב ע"פ כתב האישום במסגרת ההסדר- שאף נעשה רק לאחרונה, בשלב בו הגיעו הצדדים להסדר הטיעון, ומהווה את סך הקבן בלבד (סעיף 40א(5) לחוק).

בנסיבות אלה, אין מנוס מהטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה על הנאשם.

המלצת התסקיר המבכרת הטלת מאסר בדרך של עבודות שירות, מן הטעם כי מאסר בפועל והסטיגמה הקשה הנלווית אליו עלולים להיות בעלי השלכות קשות על מצבו האישי והמשפחתי של הנאשם - **אינה מקובלת עליי כלל.**

תסקיר שירות המבחן הינו בבחינת המלצה וכלי עזר לבימ"ש בבואו לעסוק במלאכת גזר הדין, ואינו מהווה מדד יחיד ומכריע בהחלטתו.

על בימ"ש לערוך את האיזונים בין מכלול האינטרסים והשיקולים הרלוונטיים, תוך התחשבות בהמלצת השירות (רע"פ 843/07 טארק אבו גאנם נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.2.07)).

לגופו של עניין יאמר כי ממילא חלק ממטרותיו של ההליך הפלילי הינם הטלת סטיגמה קשה בנאשם, מטעמי הרתעה וגמול, וחשיבותם אף מתחדדת בעניינו של הנאשם שבפניי.

לא בכדי הורשע הנאשם בעבירה שלצידה קבע המחוקק עונש מקסימלי של עד שבע שנות מאסר. בהתחשב

בערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו ומדיניות הענישה הנוהגת הרי שמתחם העונש ההולם בנסיבות אלה **נע בין 12-42 חודשי מאסר בפועל (סעיף 40ג(א) לחוק).**

אין להתעלם מכך שהנאשם ביכר להודות במסגרת הסדר טיעון (הגם שזמנו של בימ"ש הושחת לריק כאמור פעמים רבות עובר לכך), ועל כן ראוי להקלה מסוימת בדין בהתאם למצוות המחקק (**סעיף 40יא(6) לחוק**).

ואכן- אלמלא מנהגם של בתי המשפט לכבד הסדרי טיעון, היה עונשו של הנאשם חמור יותר באופן משמעותי.

בשולי הדברים יוער כי על חומרתם הרבה של מעשי הנאשם יעידו המקורות, המזהירים מפני הדרך בה יש לנהוג באלמנה ויתום, בשל חולשתם ופגיעותם הרבה. וכך מורה התורה -

"כָּל אֱלֵמָנָה וְיָתוֹם לֹא תַעֲנוּן. אִם עָנָה תַעֲנֶנָּה אֹתוֹ, כִּי אִם צָעַק יִצְעַק אֵלַי - שָׁמַע אֲשָׁמַע צַעֲקָתוֹ. וְסָרָה אִפִּי וְהִרְגָּתִי אֶתְכֶם בְּחָרֶב, וְהָיִי נְשִׁיכֶם אֱלֵמָנוֹת וּבְנֵיכֶם יָתוֹמִים."
(ספר שמות, פרק כ"ב, פסוקים כ"א-כ"ג)

על פי ההלכה היהודית, על אדם לנקוט משנה זהירות וחמלה כלפי יתומים ואלמנות, ופוסקי ההלכה הורו לא רק על איסור התנהגות שלילית כלפיהם, כי אם חובה לדאוג לרווחתם. וכך הגדיר הרמב"ם את המצווה (ההדגשות שלי- נ.ב.)

**"חייב אדם להיזהר ביתומים ואלמנות מפני שנפשו שפלה למאד ורוחם נמוכה
אע"פ שהן בעלי ממון אפילו אלמנות של מלך ויתומיו מזהרים אנו עליהן שנאמר
כל אלמנה ויתום לא תענון והיאך נוהגין עמהן לא ידבר אליהם אלא רכות ולא
ינהוג בהן אלא מנהג כבוד ולא יכאיב גופם בעבודה ולבם בדברים קשים ויחוס על
ממונם יותר מממון עצמו כל המקניטן או מכעיסן או הכאיב להן או רדה בהן או
אבד ממון הרי זה עובר בלא תעשה וכל שכן המכה אותם או המקללן..."**

(משנה תורה, ספר המדע, הלכות דעות, פרק ו', הלכה י')

למען הסר ספק, ובהיותו של הנאשם בן הדת המוסלמית, יובהר כי אף בקוראן מובאת חשיבות ההגנה והדאגה לאלמנה ויתום.

לאור האמור, מצאתי כי יש בהטלת עונש מאסר ברף הגבוה של הסדר הטיעון (המהווה את הרף התחתון של מתחם הענישה), לצד הטלת פיצוי משמעותי למתלוננת, כדי לקיים את עקרון ההלימה שבחוק.

7. לפיכך, הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך 14 חודשים.
- ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים שלא יעבור על עבירות גניבה מכל סוג, וזאת במשך שלוש שנים מיום שחרורו.
- ג. פיצוי למתלוננת בסך 160,000 ₪ שישולם עד יום 15.11.15.
- ד. קנס בסך 10,000 ₪ שישולם עד יום 1.10.15 - או 60 ימי מאסר תמורתו.

8. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ג אלול תשע"ה, 07 ספטמבר 2015, במעמד הנוכחים.